

Koersdocument

Sterk voor de dorpen

Gemeente Kaag en Braassem /
Koersdocument
Versie 1.0 / 6 juli 2026

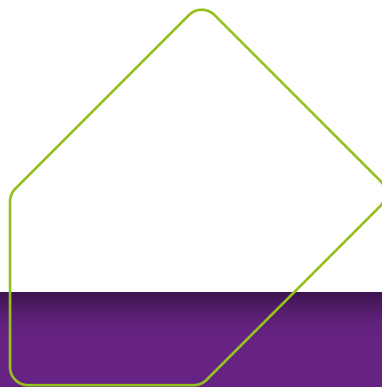
Inleiding

Voor u ligt het koersdocument voor de raadsperiode 2026-2030 en verder. Dit document kan rekenen op een breed draagvlak binnen de gemeenteraad. Het is na drie raadsperioden waarin werd gewerkt met een raadsakkoord, dit keer geen klassiek raadsakkoord geworden. Tijdens de verkenning bleek dat hiervoor onvoldoende steun bestond.

Daarom is gekozen voor een nieuwe vorm: een akkoord met een breed draagvlak binnen de huidige gemeenteraad. Een vorm die zich bevindt tussen een coalitieakkoord en een raadsakkoord. Het doel is om het beste van beide werelden te verbinden: richting geven waar dat nodig is, ruimte bieden waar dat mogelijk is.

Er is gekozen om dit document op te stellen zoals ook de begroting van de gemeente is opgesteld. Dit om de financiële consequenties van plannen en maatregelen te kunnen vergelijken en financieel te borgen in de begroting.

Of deze werkwijze uiteindelijk door iedereen als succesvol wordt ervaren, zal de toekomst uitwijzen. Wat vaststaat, is dat de opstellers van dit koersdocument zich maximaal hebben ingezet om een koers voor de komende jaren te formuleren die kan rekenen op steun van een meerderheid van de raad. Daarbij zijn uiteindelijk ook de partijen die niet direct betrokken waren bij de totstandkoming van het koersdocument gevraagd om mee te denken.

*“Handelen, met aandacht
voor de menselijke maat.”*

Samenwerken als kracht

De nieuwe werkwijze vraagt iets van ons allemaal. Van de gemeenteraad, van het college en van iedere individuele bestuurder. Het vraagt openheid, vertrouwen en de bereidheid om samen te werken. Niet omdat samenwerken een doel op zich is, maar omdat onze inwoners van ons mogen verwachten dat wij het algemeen belang vooropstellen. Uiteindelijk zijn de inwoners de opdrachtgevers van ons bestuur.

Samenwerken klinkt eenvoudig. Toch weet iedereen die ooit heeft geprobeerd om met verschillende mensen tot één besluit te komen, dat het vaak een uitdaging is.

In de politiek komen uiteenlopende belangen, overtuigingen en ervaringen samen. Juist daarom vraagt goed bestuur om meer dan alleen een duidelijke visie. Het vraagt om het vermogen om te luisteren, om nieuwsgierigheid naar de opvattingen van anderen en om de bereidheid om soms je eigen standpunt te heroverwegen.

Een sterke visie is belangrijk. Maar zonder draagvlak blijft een visie slechts een idee. Pas wanneer mensen elkaar weten te vinden, ontstaat de kracht om plannen daadwerkelijk te realiseren.

Onze gemeenschap laat dat dagelijks zien. We bestaan uit elf dorpen, ieder met een eigen identiteit, geschiedenis en trots. Dat maakt onze gemeente bijzonder. Tegelijkertijd vraagt het van ons dat we steeds opnieuw zoeken naar de juiste balans tussen lokale belangen en het belang van de gemeente als geheel en onze gemeente in de regio.

Soms vragen de uitdagingen om maatwerk. Soms juist om gezamenlijke afspraken. De kunst is om telkens opnieuw te ontdekken welke keuze op dat moment het beste recht doet aan onze inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden.

Dat lukt alleen wanneer we niet tegenover elkaar staan, maar naast elkaar. Wanneer we verschillen niet zien als een probleem, maar als een bron van nieuwe inzichten. Wanneer we niet streven naar winst voor de één of verlies voor de ander, maar naar besluiten die beter zijn dan wat ieder afzonderlijk had kunnen bedenken; laten we zien dat we visie hebben; elkaar beter maken, elkaar sterker maken.

Samenwerken betekent accepteren dat niemand altijd volledig zijn zin krijgt. In een democratie is dat geen zwakte, maar juist een kracht.

Soms steun je een voorstel dat niet volledig aansluit bij je eigen voorkeur, maar omdat je inziet dat het voor de gemeenschap de beste oplossing is op dat moment. Dat vraagt om verantwoordelijkheid, volwassenheid en het vermogen om verder te kijken dan het eigen gelijk.

Onze opdracht voor de komende vier jaar

De komende vier jaar staan we samen voor de opdracht om goede besluiten te nemen voor onze inwoners. Dat vraagt niet alleen om kennis, ervaring en overtuiging, maar ook om iets anders: de bereidheid om de dialoog aan te gaan.

Wij willen werken aan een bestuurscultuur waarin luisteren net zo belangrijk is als spreken. Waarin we proberen de ander echt te begrijpen, terwijl we ons tegelijkertijd bewust blijven van onze eigen drijfveren en overtuigingen.

Want begrip betekent niet dat we het altijd met elkaar eens zullen zijn. Het betekent wel dat we beter begrijpen waarom een besluit wordt genomen en waarom anderen daarin een andere afweging maken.

Zo bouwen we samen aan een gemeente waarin verschillen mogen bestaan, maar waarin we altijd blijven zoeken naar wat ons verbindt. In het belang van onze inwoners.

Vandaag, morgen en in de toekomst.

Fractievoorzitter:
Roland van Beurden

Fractievoorzitter:
Rick van Seggelen

Fractievoorzitter:
Nick van Egmond

Fractievoorzitter:
Anja de Rijk - de Jong

Leeswijzer

Dit koersdocument beschrijft de richting voor de komende vier jaar en verder. Het bevat ambities en keuzes die door verschillende (wisselende) meerderheden worden gedragen.

De koers is nadrukkelijk ambitieus. In het document zijn ook maatregelen en investeringen opgenomen die aanzienlijke financiële middelen vragen. Daarom geldt een nadrukkelijke kanttekening; de uitwerking in acties en middelen wordt gefaseerd opgenomen in de begroting en meerjarenraming. Dit maakt het mogelijk om periodieke het gesprek te voeren tussen raad en college over prioriteiten en haalbaarheid.

Het document is bedoeld als richtinggevend kader en niet als een afvinkbare takenlijst. De komende jaren worden gekenmerkt door onzekerheden en financiële druk. Toch vinden wij het belangrijk om op basis van de wensen en signalen van onze inwoners een duidelijke koers uit te zetten. Op onderdelen gelden onzekerheden en afhankelijkheden van externe factoren. Dit kan invloed hebben op de haalbaarheid en timing van de uitvoering.

Van het college verwachten wij dat zij, als dagelijks bestuur, uitvoering geven aan deze koers en daarbij de ambities in oog houden voor de komende periode.

Koersdocument

Gemeenteraad Kaag en Braassem

Dit koersdocument geeft richting aan de ontwikkeling van Kaag en Braassem in de komende periode. Centraal staat een evenwichtige ontwikkeling van de gemeente: sociaal sterk, stabiel, ruimtelijk in balans, financieel gezond en toekomstbestendig.

Wij zetten in op:

- Leefbare dorpen met voldoende woningen, goede voorzieningen, een ontsluiting die op orde is en veilige openbare ruimte.
- Sterke sociale basis, waarin inwoners, verenigingen en organisaties centraal staan.
- Een betrouwbare en toegankelijke overheid, met heldere communicatie, participatie en dienstverlening.
- Duurzaamheid en klimaatbestendigheid, met aandacht voor energie, groen en circulariteit.
- Economische vitaliteit, met ruimte voor ondernemers en werkgelegenheid.
- Financiële stabiliteit, waarbij noodzakelijke investeringen mogelijk blijven zonder onnodige lastenverzwaring.

Het uitgangspunt is: niet méér doen, maar slimmer, effectiever en samenhangender. Handelen, met aandacht voor de menselijke maat.

Thema's

In het akkoord hebben wij de volgende speerpunten

◆ **Wonen** Wij zetten in op voldoende en passende woningen, met aandacht voor doorstroming en leefbare dorpen. We houden vast aan de verdeling 30-40-30 en stimuleren via het vereveningsfonds om 40% sociale huur te bouwen bij projecten mogelijk te maken. Hierbij krijgen verkeer en goede ontsluitingen extra aandacht

◆ **Veiligheid** We zetten in op een veilige en leefbare omgeving door toezicht en handhaving te versterken en de sociale samenhang in onze dorpen te vergroten. Inwoners moeten zich veilig voelen in hun dorp.

◆ **Weerbaarheid** We vergroten de digitale en fysieke weerbaarheid van inwoners en organisatie door bewustwording te vergroten en inwoners en medewerkers voor te bereiden op noodsituaties, digitale risico's en ondermijning.

◆ **Vergunningverlening** We vereenvoudigen regels binnen de wettelijke mogelijkheden en houden ruimte voor ontwikkeling, met minder administratieve lasten.

◆ **Participatie** Inwoners, ondernemers en dorpsraden worden actief betrokken bij beleid en besluitvorming. We zorgen voor een duidelijke rolverdeling, transparante verwachtingen en een goede terugkoppeling. We vergroten de betrokkenheid van jongeren via onder andere via een kinderburgemeester en jongerenadviesraad.

◆ **Communicatie** Heldere, begrijpelijke, toegankelijke en vooral tijdige communicatie staat centraal. We zorgen ervoor dat inwoners, ondernemers en partners informatie kunnen vinden en begrijpen, zowel digitaal als fysiek heeft ruimte voor ontwikkeling en vermindert onnodige administratieve lasten.

◆ **Dienstverlening** We organiseren dienstverlening lokaal en persoonlijk, met aandacht voor toegankelijkheid en eenvoud.

◆ **Sociale basis** We versterken verenigingen en vrijwilligers en verbeteren inzicht in het sociaal domein.

◆ **Onderwijs** We blijven werken aan sterke IKC's en gelijke kansen voor alle kinderen.

◆ **Preventie** We investeren in vroegsignalering, met focus op de eerste 1000 dagen van kinderen.

◆ **Zorg** We houden zorg toegankelijk en betaalbaar door scherper te sturen.

◆ **Regio** We blijven zelfstandig en zetten stevig in op het versterken van onze invloed in de regio.

◆ **Economie** We versterken het ondernemingsklimaat en benutten lokale kennis.

◆ **Bereikbaarheid** We verbeteren infrastructuur, OV en parkeren. We gaan voor elk dorp een dorpsvisie inclusief verkeersvisie opstellen.

◆ **Verkeersveiligheid** We werken toe naar 30 km/u in dorpen, enkele hoofdwegen uitgezonderd, en veilige routes voor fietsers en voetgangers.

◆ **Land- en tuinbouw** We ondersteunen agrariërs en zorgen voor toekomstbestendige ontwikkeling van het buitengebied.

◆ **Duurzaamheid** We blijven inzetten op energiebesparing, duurzame opwek en klimaatadaptatie. Afval We werken toe naar een circulaire economie: van afval naar grondstof.

◆ **Groen en biodiversiteit** We vergroenen de gemeente en beschermen bestaand groen.

◆ **Openbare ruimte** We blijven investeren in een groene, veilige en toegankelijke leefomgeving voor iedereen.

◆ **Financiën** We houden de gemeente financieel gezond met een stabiel voorzieningenniveau.

◆ **Organisatie** We bouwen aan een toekomstbestendige en efficiënte organisatie.

Met dit koersdocument kiest Kaag en Braassem voor een realistische en toekomstgerichte aanpak. Door vast te houden aan de ingezette koers en gericht te versterken waar nodig, bouwen we samen met inwoners, ondernemers en partners aan een sterk en sociaal Kaag en Braassem.

Programma 1 Bestuur, regio en middelen

Thema Veiligheid

Inleiding

Veiligheid en handhaving zijn kerntaken van onze gemeente. Het gaat daarbij in dit programma vooral om wat zichtbaar is op straat. Veiligheid raakt het dagelijks leven van onze inwoners op veel manieren. Denk aan het vergroten van het veiligheidsgevoel in wijken en dorpen, veilig verkeer en het versterken van de weerbaarheid van inwoners en onze gemeente.

We spelen in op actuele vraagstukken, zoals de omgang met jongeren en situaties rond mensen die (tijdelijk) de grip op hun leven kwijt zijn.

Het aantal complexe en zorgwekkende situaties zien wij toenemen. Het gaat onder andere om jongeren en inwoners met psychische problemen, verslaving, schulden of moeilijk te begrijpen gedrag. Ook geweld in huiselijke kring komt vaker naar voren. In deze situaties spelen zorg en veiligheid vaak tegelijk een rol. Deze problematiek pakken we dan ook in afstemming met het sociaal domein.

◆ Veiligheid in het dorp

Koers en doelen

Wij zetten in op het versterken en beter prioriteren van toezicht en handhaving over de gehele keten. Hierbij werken we nadrukkelijk samen met ondernemers, dorpsraden, verenigingen en vrijwilligers. Veiligheid is niet alleen een taak van de overheid, maar vraagt om een gezamenlijke inzet vanuit de samenleving.

Bij de inrichting van de openbare ruimte hanteren we daarnaast bewust het perspectief van vrouwen, zodat de leefomgeving voor iedereen veilig en toegankelijk is en wordt. Dit betekent dat we extra aandacht hebben voor sociale veiligheid en het voorkomen van situaties waarin mensen zich onveilig kunnen voelen.

Ons doel; dorpen waarin inwoners zich daadwerkelijk veilig voelen. Daarvoor is meer inzicht nodig in wat er speelt binnen onze uitgestrekte gemeente, zodat we gerichter, tijdiger en effectiever kunnen handhaven—zowel op ruimtelijke als sociale veiligheid. Tegelijk verbeteren we de samenwerking tussen gemeenten, scholen, jongerenwerk en lokale initiatieven om het veiligheidsgevoel te vergroten. Het versterken van de sociale cohesie binnen wijken, dorpen en kernen speelt hierin een belangrijke rol: hoe sterker de onderlinge verbondenheid, hoe groter het gevoel van veiligheid.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Om de leefomgeving veilig te maken en te houden, blijven wij inzetten op buurtpreventie en ondersteunen wij initiatieven van inwoners.
2. Wij intensiveren controles op bekende knelpunten, zodat overlast en onveilige situaties sneller en zichtbaarder worden aangepakt.
3. Het tegengaan van verrommeling in de openbare ruimte pakken wij actief aan, waarbij wij jaarlijks aan de gemeenteraad rapporteren over de voortgang.
4. Om geweld tegen vrouwen, waaronder femicide, te voorkomen en te bestrijden, geven wij hier structureel aandacht aan in zowel beleid als uitvoering.
5. Het beter in beeld brengen en aanpakken van onveilige plekken realiseren wij door samen met vrouwen op pad te gaan en op basis daarvan gerichte maatregelen te nemen.
6. Het college zet zich stevig in voor minimaal behoud van het huidige aantal (wijk)agenten en onderzoekt of en waar uitbreiding noodzakelijk is.
7. Wij laten onderzoek uitvoeren naar de mogelijkheden en effectiviteit van cameratoezicht en rapporteren hierover aan de gemeenteraad; op basis daarvan starten wij, indien passend, pilots met verplaatsbaar cameratoezicht op bekende knelpunten.
8. Om inwoners, wijken en verenigingen beter toe te rusten in de aanpak van overlast en onveiligheidsgevoelens, bieden wij trainingen aan in samenwerking met boa's en politie
9. Om sterker te focussen op problemen die inwoners zelf ervaren in de dorpen prioriteren we onze handhaving daarop en richten deze nadrukkelijker op die punten.

◆ Weerbaarheid tegen externe factoren

Koers en doelen

We zetten in op een gemeente en samenleving die goed voorbereid is op noodsituaties en weerbaar zijn tegen ondermijnende invloeden. Dit vraagt om een sterke informatiepositie, een hoog bewustzijn en een actieve houding van zowel de gemeente als inwoners.

Ons doel is om de weerbaarheid – zowel digitaal als fysiek – te vergroten. Dit betekent dat we niet alleen voorbereid zijn op acute noodsituaties, zoals storingen of crises, maar ook beter in staat zijn om ondermijning tijdig te herkennen en aan te pakken. Door inwoners en ondernemers actief te betrekken en te informeren, versterken we gezamenlijk de veerkracht van onze dorpen en kernen.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Het waarborgen van continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening, ook in noodsituaties, realiseren wij door passende maatregelen te treffen.
2. Wij geven het college opdracht om inwoners actief en via diverse kanalen te informeren over risico's, handelingsperspectieven en voorbereidingen op noodsituaties.
3. Door gerichte campagnes om ondermijning te herkennen, onder andere via nieuwsbrieven en lokale communicatiekanalen helpen wij inwoners en ondernemers te weten hoe zij daarop kunnen reageren.
4. Dorpsraden, buurtnetwerken en vrijwilligersorganisaties schakelen wij actief in om bewustwording te vergroten en onze doelstellingen te realiseren.
5. Wij onderzoeken hoe de gemeentelijke dienstverlening geborgd kan blijven bij dreigingen van buitenaf, zoals een IT-aanval of stroomstoring, en treffen op basis daarvan passende voorbereidingen.

◆ Vergunningverlening

Koers en doelen

De komende jaren willen we regelgeving eenvoudiger en toegankelijker te maken. Heldere en begrijpelijke regels dragen bij aan een betere dienstverlening en verminderen de administratieve lasten voor inwoners en ondernemers.

Tegelijkertijd blijven wij een uitnodigende gemeente voor nieuwe ontwikkelingen. Initiatieven krijgen ruimte, mits het rechtmatig gebruik van bestemmingen en verleende vergunningen wordt nageleefd. Zo combineren we ruimte voor ontwikkeling met duidelijkheid en handhaafbaarheid.

Ons doel is om de administratieve belasting voor inwoners te verlagen, zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit, rechtszekerheid en leefbaarheid binnen de gemeente.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij maken een gerichte inhaalslag in toezicht en handhaving op verleende omgevingsvergunningen, zodat naleving wordt verbeterd en het vertrouwen in regels en procedures wordt versterkt.

Thema Dienstverlening

Inleiding

Dienstverlening staat centraal in onze gemeente. Kaag en Braassem wil dichtbij inwoners, ondernemers en partners staan. We zoeken actief het contact en werken samen waar dat nodig is. Goede communicatie is daarbij essentieel. We zorgen voor informatie die tijdig, duidelijk, actueel en begrijpelijk is. Dat doen we op de manier die het beste past bij de situatie en de doelgroep: online of juist persoonlijk.

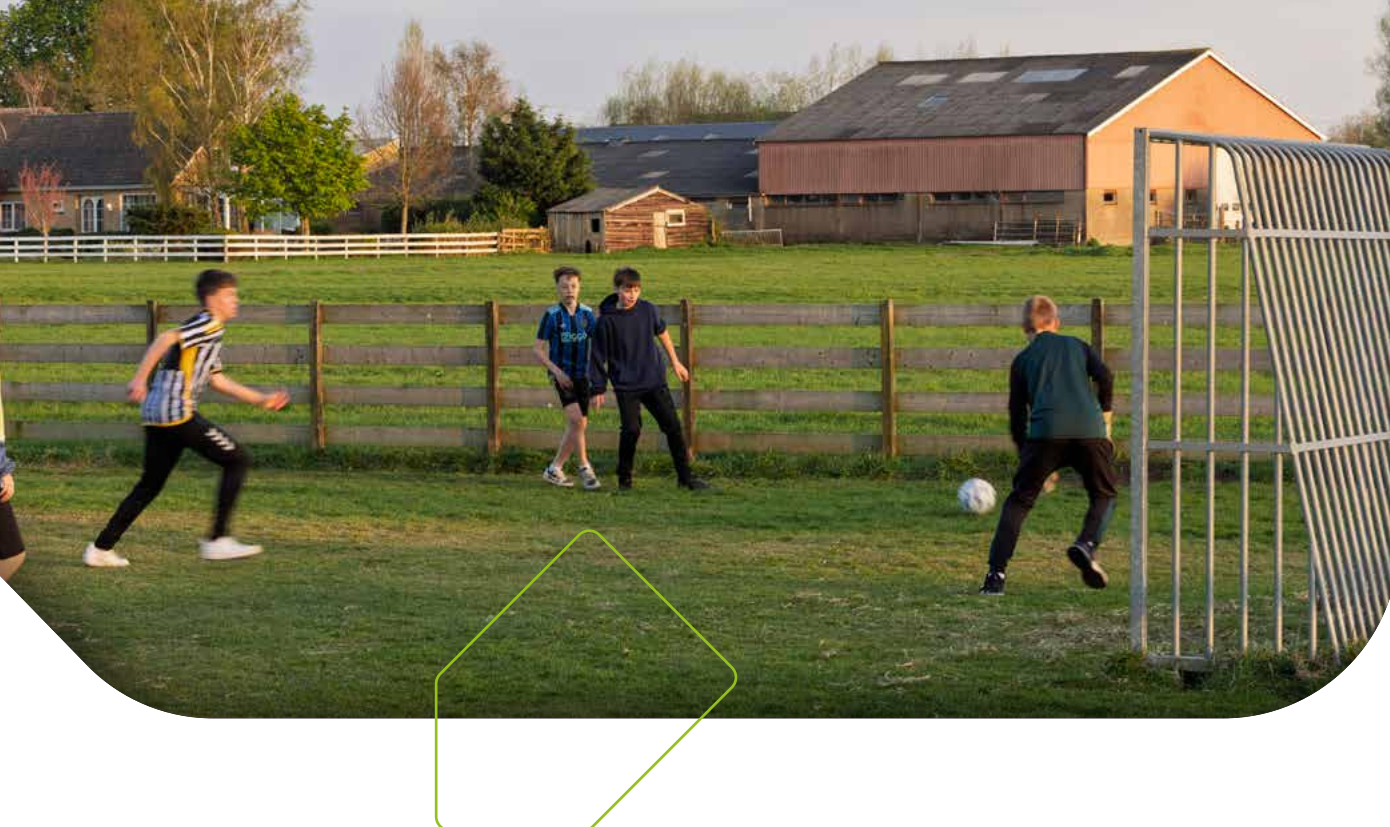
We vinden het belangrijk dat mensen kunnen meedenken en meedoen. Daarom geven we inwoners, verenigingen, ondernemers en andere betrokkenen de ruimte om bij te dragen aan oplossingen voor vraagstukken in hun eigen omgeving. Zo komen we samen tot keuzes die breed worden gedragen.

◆ Participatie

Koers en doelen

Wij willen ruimte bieden aan initiatieven vanuit de samenleving en stimuleren wij inwoners om actief bij te dragen aan hun leefomgeving. Dit werken we verder uit zoals vastgelegd in het ontwikkelprogramma participatie en ontwikkelen deze waar nodig verder door.

Ons uitgangspunt is dat inwoners daadwerkelijk onderdeel zijn van processen en beslissingen. Dit vraagt om helderheid vooraf: we maken duidelijk wat de rol van inwoners is, welke invloed zij hebben en wat er met hun inbreng gebeurt. Transparante communicatie en goede terugkoppeling vergroten het vertrouwen en de betrokkenheid. Daarbij houden we rekening met verschillen tussen generaties en zorgen we voor toegankelijke vormen van participatie, zowel fysiek als digitaal.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Het college geeft prioriteit aan het verduidelijken van de mate van participatie per traject, waarbij rekening wordt gehouden met verschillende doelgroepen en generaties.
2. De gemeente zorgt voor actieve terugkoppeling, zowel fysiek als digitaal over wat er met de opbrengsten van participatie is gedaan.
3. Tweejaarlijks evalueren we de opvolging van de dorpsvisies in het kader van de Omgevingsvisie.
4. Wij bouwen het Denk Mee-platform en de gemeentelijke nieuwsbrief verder uit om inwoners op een toegankelijke manier te betrekken bij beleid en besluitvorming.
5. Om inwoners beter in staat te stellen gemeentelijke besluitvorming te volgen en hieraan deel te nemen zetten innovatieve middelen in, zoals AI-tools (bijvoorbeeld Debatrijk).

◆ Jeugd en jongerenbetrokkenheid

Koers en doelen

Wij willen de betrokkenheid van jeugdigen en jongeren bij hun eigen toekomst en de lokale politiek vergroten door hen actief te betrekken en een stem te geven. Het is belangrijk dat jonge inwoners zich gehoord voelen, begrijpen hoe besluitvorming werkt en gestimuleerd worden om actief mee te denken en mee te doen.

Ons doel is om jongeren op een toegankelijke en aansprekende manier te betrekken bij maatschappelijke en politieke vraagstukken, zodat zij zich meer verbonden voelen met hun leefomgeving en de gemeente. Daarmee investeren we in een nieuwe generatie betrokken inwoners.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Om de betrokkenheid van kinderen bij de gemeente en lokale besluitvorming te vergroten, zetten wij een kinderburgemeester in.
2. Wij geven jongeren een stem door een jongerenadviesraad te faciliteren, waarin jongeren actief kunnen meedenken en adviseren over thema's, beleid en ontwikkelingen binnen de gemeente.

◆ Communicatie

Koers en doelen

Wij houden vast aan de koers zoals vastgelegd in de communicatievisie. Heldere, toegankelijke en transparante communicatie blijft daarbij het uitgangspunt.

Ons doel is dat alle inwoners goed geïnformeerd zijn en zich betrokken voelen bij wat er speelt binnen de gemeente. Dat vraagt om duidelijke en begrijpelijke informatie, die niet alleen correct en volledig is, maar ook aantrekkelijk en toegankelijk wordt aangeboden via verschillende kanalen. We zetten daarbij in op zowel fysieke als digitale communicatie, zodat we alle doelgroepen binnen de gemeente bereiken.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij introduceren een tweewekelijkse of maandelijkse fysieke nieuwsbrief en verkennen actieve verspreiding via onder andere supermarkten, winkels, zorginstellingen, verenigingen, het gemeentehuis en digitale kanalen; voor de inhoud en vormgeving sluiten wij aan bij goede voorbeelden, zoals de aanpak van de gemeente Nieuwkoop.
2. Na invoering van de fysieke nieuwsbrief herzien wij de samenwerking met het Alphens Nieuwsblad, zodat deze beter aansluit bij onze communicatiestrategie.
3. Wij zorgen voor communicatie in duidelijke en begrijpelijke taal, waarbij niet alleen het taalniveau maar ook de opbouw, opmaak en context van informatie wordt verbeterd, en de informatie zo volledig mogelijk wordt aangeboden.
4. De gemeentelijke website wordt herzien met nadrukkelijke aandacht voor gebruiksvriendelijkheid en toegankelijkheid voor alle inwoners.

◆ Transparantie en open bestuur

Koers en doelen

Wij blijven inzetten op maximale transparantie en openheid. Daarmee versterken we het vertrouwen in de overheid en maken we de gemeente toegankelijker voor inwoners. Openheid over processen, afwegingen en besluitvorming vormt de basis voor vertrouwen tussen gemeente en inwoners.

Ons doel is dat inwoners beter inzicht krijgen in hoe besluiten tot stand komen en zich meer betrokken voelen bij het bestuur. Door zichtbaar, benaderbaar en aanspreekbaar te zijn, versterken we de relatie tussen de gemeenteraad, het college en de samenleving.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij organiseren vaker vergaderingen op locatie in de dorpen, zodat het bestuur dichterbij inwoners staat en toegankelijker wordt.
2. Wij werken het initiatief 'Gast van de raad' verder uit. Inwoners krijgen hierbij de mogelijkheid om thematische voorbereidingen en besprekingen bij te wonen, mee te denken en hun kennis en ervaring in te brengen richting de besluitvorming in de raad. Zo benutten we de betrokkenheid en deskundigheid van inwoners beter.

◆ Dienstverlening

Koers en doelen

Dienstverlening moet meebewegen met de veranderende vraag vanuit de samenleving. We gaan werken vanuit een actieve meedenkstand. Daarbij stellen we ons toegankelijk, oplossingsgericht en dienstverlenend op richting inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Ons doel is om het warme en persoonlijke contact tussen de gemeente en inwoners te behouden en waar mogelijk te versterken. Juist in een tijd van digitalisering blijft menselijk contact essentieel voor vertrouwen, begrip en goede dienstverlening.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij onderzoeken de mogelijkheden voor een gemeente-app, waarin digitale dienstverlening en nieuwsvoorziening op een toegankelijke en gebruiksvriendelijke manier worden samengebracht.
2. Wij zorgen voor een duidelijk en vast aanspreekpunt voor ondernemers, evenementenorganisaties en verenigingen, zodat korte lijnen en snelle afstemming mogelijk zijn; we brengen dit actief en zichtbaar onder de aandacht.

Thema Informatisering en automatisering

Inleiding

Digitalisering en technologische ontwikkelingen gaan snel en hebben grote invloed op de manier waarop gemeenten werken en dienstverlening aanbieden. Dit biedt kansen om efficiënter te werken, beter in te spelen op maatschappelijke vraagstukken en de dienstverlening aan inwoners te verbeteren. Tegelijk vraagt dit om zorgvuldigheid, zodat de menselijke maat geborgd blijft en inwoners zich gehoord en geholpen voelen.

◆ Informatie

Koers en doelen

We gaan als gemeente bewust en verantwoord om met informatisering en automatisering. Daarbij ontwikkelen we een heldere visie op datagedreven werken en de inzet van kunstmatige intelligentie (AI), zonder de menselijke maat uit het oog te verliezen.

Datagedreven werken en AI zien wij nadrukkelijk als middelen, geen doelen op zich. Ze helpen ons om maatschappelijke opgaven beter uit te voeren, de kwaliteit van dienstverlening te verhogen en publieke middelen doelmatiger in te zetten. Tegelijkertijd blijven transparantie, zorgvuldigheid en begripelijkheid centraal staan in de relatie met inwoners.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Het versterken van datagedreven werken en de verantwoorde inzet van AI binnen de gemeentelijke organisatie en dienstverlening realiseren wij door het college te vragen een integrale visie op te stellen en deze actief toe te passen en daarbij expliciete aandacht te besteden aan toegankelijkheid, transparantie en de menselijke maat richting inwoners.

Programma 2 Sociaal domein

Inleiding

De gemeente is verantwoordelijk voor veel taken op het gebied van zorg, ondersteuning en gezondheid. Deze taken staan in wetten zoals de Jeugdwet, de Wmo, de Participatiewet en de Wet publieke gezondheid. De uitvoering doen we samen met verschillende partners, zoals De Driemaster, Tom in de buurt, het Jeugd- en gezinsteam, Alphen aan den Rijn (Serviceplein en Rijnvicus), het Sportbedrijf en Hecht. Met deze organisaties werken we langdurig samen, zodat inwoners kunnen rekenen op stabiele en goede ondersteuning.

◆ Van zorg naar welzijn

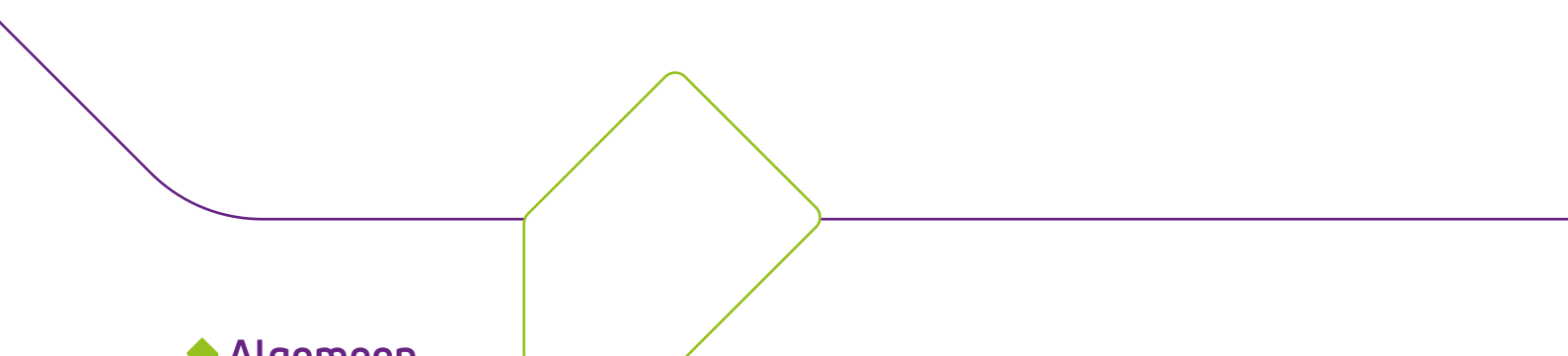
Zowel landelijk als lokaal werken we aan een verschuiving van zorg naar welzijn. Het doel is om mensen zo veel mogelijk zelfredzaam en gezond te houden, zodat intensieve zorg beschikbaar blijft voor wie dat echt nodig heeft.

We zien dat steeds meer inwoners te maken hebben met ingewikkelde problemen, zoals mentale klachten, schulden of andere zorgen. Tegelijkertijd doen meer mensen een beroep op ondersteuning, terwijl personeel en middelen onder druk staan.

Daarom zetten we sterker in op preventie en een gezonde leefstijl. Sport en bewegen zijn daarbij essentiële pijlers: zij dragen bij aan het voorkomen van gezondheidsproblemen én spelen een belangrijke rol in het tegengaan van eenzaamheid door mensen samen te brengen, sociale netwerken te versterken en maatschappelijke participatie te stimuleren.

We willen dat mensen vitaal ouder worden, kinderen kansrijk opgroeien en dat de mentale gezondheid verbetert. Ook werken we aan het verkleinen van gezondheidsverschillen.

◆ Algemeen

Koers en doelen

Wij houden vast aan de Omgevingsvisie en de Maatschappelijke Agenda (MAG). Deze vormen samen de basis voor het handelen van de gemeente en geven richting aan de lange termijnontwikkeling van onze samenleving.

Daarbij zetten wij nadrukkelijk extra in op het versterken van de ketensamenwerking tussen gemeente, maatschappelijke organisaties en inwoners. Door beter samen te werken en initiatieven met elkaar te verbinden, kunnen we onze inzet efficiënter en effectiever maken.

Ons doel is niet méér te doen, maar het bestaande beter te organiseren en meer impact te bereiken: slimmer, samenhangender en doelgerichter.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij geven het college opdracht om de Maatschappelijke Agenda te actualiseren, met daarin een concreet plan voor inclusiviteit, en deze in 2027 integraal te evalueren.
2. Door in te zetten op en aan de slag te gaan met betere fondsenwerving en gerichte communicatie versterken wij de positie van jongerenontmoetingsplekken.
3. We willen blijven werken aan initiatieven zoals buurtcirkels en zorgen dat deze actief breder worden uitgedragen en waar mogelijk worden uitgebreid.

◆ Sociale basis

Koers en doelen

De komende periode werken we aan het krijgen van beter inzicht in de bedrijfsvoering, uitgaven en ontwikkelingen binnen de uitvoering van het sociaal domein. Dit stelt ons in staat om gericht te sturen op doelmatigheid en doeltreffendheid en weloverwogen keuzes te maken.

Tegelijkertijd gaan we inzetten op het versterken en benutten van de sociale basis. Organisaties, verenigingen en vrijwilligers vormen het fundament van onze gemeenschap en zijn onmisbaar voor een leefbare en verbonden samenleving.

Ons doel is om deze partijen de aandacht, waardering en actieve ondersteuning te geven die zij nodig hebben om hun belangrijke rol te blijven vervullen. Door hen te versterken, versterken we de samenleving als geheel.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Het college krijgt de opdracht de mogelijkheden om binnen bestaand beleid te sturen inzichtelijk te maken en deze aan de raad voor te leggen.
2. Het college organiseert structureel minimaal 4 keer per jaar sociaal domein-avonden, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen financiële en inhoudelijke bijeenkomsten en waarin ketenpartners en lokale betrokkenen, zoals STIWO en Spot, actief deelnemen.
3. Bestaande voorzieningen zoals sportvelden en zwembad De Kleine Oase behouden wij in de basis.
4. Wij blijven bibliotheken inzetten voor maatschappelijke doelen, behouden de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) en blijven de bijbehorende middelen hiervoor oormerken.
5. Wij zetten in op het behouden van maatschappelijk belangrijke voorzieningen en vernieuwen deze waar nodig.
6. Door het creëren van leerervaringen en vrijwilligersplekken, in samenwerking met lokale bedrijven en organisaties, onder andere voor re-integratie vanuit bijstand of ziekte en voor nieuwe inwoners stimuleren wij lokale routes naar werk.
7. De Participatiewet in balans zetten wij nadrukkelijk hoog op de agenda.
8. Wij besteden meer aandacht aan jongeren en doen gericht onderzoek naar hun behoeften, zodat beleid en voorzieningen hier beter op aansluiten.

◆ Kansengelijkheid

Koers en doelen

We investeren in 'thuis nabij onderwijs', waarbij alle scholen worden ontwikkeld tot Integraal Kindcentrum (IKC) of deze status behouden. Door onderwijs, opvang en ondersteuning zoveel mogelijk te bundelen, creëren we een sterke en toegankelijke basis voor de ontwikkeling van kinderen dicht bij hun eigen leefomgeving.

Ons doel is om kinderen optimale kansen te bieden om zich te ontwikkelen, ongeacht hun achtergrond of thuissituatie. Daarbij zetten we in op een integrale benadering waarin onderwijs, zorg, sport en cultuur met elkaar verbonden zijn, zodat ieder kind mee kan doen en zich breed kan ontplooiën.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Het college krijgt de opdracht om te bekijken hoe bestaande IKC's kunnen worden doorontwikkeld tot volwaardige ontmoetings- en communityplekken voor de wijk of het dorp.
2. Alle kinderen moeten kunnen deelnemen aan sport, cultuur en onderwijs, ongeacht de financiële situatie thuis, zodat gelijke kansen centraal staan.
3. Wij laten onderzoeken of het haalbaar en wenselijk is om een dependance van een middelbare school binnen de gemeente te realiseren, met een voorkeur voor een VMBO-aanbod.

◆ kinderopvang

Koers en doelen

Wij willen de toegankelijkheid en beschikbaarheid van kinderopvang vergroten, zodat ouders beter in staat zijn werk en zorg te combineren en kinderen zich in een veilige en stimulerende omgeving kunnen ontwikkelen.

Ons doel is dat kinderopvang voor alle inwoners bereikbaar en beschikbaar is, ongeacht hun woonplaats of persoonlijke situatie. Daarmee dragen we bij aan gelijke kansen voor kinderen en ondersteunen we de participatie van ouders in werk en samenleving.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij vragen het college om te onderzoeken op welke manier de gemeente een faciliterende rol kan spelen bij het vergroten van de beschikbaarheid en toegankelijkheid van kinderopvang, bijvoorbeeld door samenwerking met aanbieders, het wegnemen van belemmeringen en het ondersteunen van initiatieven.

◆ Preventie

Koers en doelen

Wij willen de inzet op preventie versterken en intensiveren, zodat problemen eerder worden gesignaleerd en tijdig kunnen worden aangepakt. Door vroeg in te grijpen voorkomen we zwaardere en complexere hulpvragen op een later moment.

Daarbij leggen wij nadrukkelijk de focus op de eerste 1.000 dagen van een kind. Deze fase is cruciaal voor de ontwikkeling en het welzijn op latere leeftijd. Door in deze periode ouders en kinderen optimaal te ondersteunen, leggen we een stevige basis voor gelijke kansen en een gezonde toekomst.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij investeren niet primair in nieuwe of duurdere voorzieningen, maar richten ons op het verbeteren, versterken en beter toegankelijk maken van bestaande voorzieningen.
2. Wij zetten actiever in op vroegsignalering van schulden, onder andere door initiatieven zoals SchuldHulpMaatje en ondersteuning bij administratieve vragen ('papierwinkel') verder te versterken en beter onder de aandacht te brengen.
3. Het college krijgt de opdracht om onderzoek te laten uitvoeren naar de modernisering en huidige werkwijze van het consultatiebureau en het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), zodat deze beter aansluiten bij de behoeften van inwoners.

◆ Mentale gezondheid en veilig thuis

Koers en doelen

We maken mentale gezondheid en geweld in huiselijke kring nadrukkelijker bespreekbaar. Door het taboe te doorbreken en het gesprek te stimuleren, zorgen we ervoor dat signalen eerder worden herkend en inwoners sneller passende hulp krijgen.

Ons doel is dat inwoners die te maken hebben met mentale problemen of onveilige thuissituaties zich gesteund voelen en de weg naar hulp weten te vinden. Door samenwerking en openheid te versterken, creëren we een omgeving waarin problemen niet verborgen blijven, maar tijdig worden aangepakt.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Om bewustwording te vergroten en inwoners te informeren over signalen en beschikbare hulp delen wij regelmatig informatie via de gemeentelijke nieuwsbrief.
2. Wij versterken actief de samenwerking tussen gezinnen, scholen, verenigingen en zorgpartijen, zodat signalen sneller worden opgepakt en passende ondersteuning beter op elkaar aansluit.

◆ Zorg

Koers en doelen

We zijn scherp aan de poort bij hulpvragen en bekijken hoe deze aanpak verder kan worden versterkt. Door zorgvuldig te beoordelen welke ondersteuning nodig is en waar dit effectief kan worden ingezet, zorgen we voor passende zorg op het juiste moment.

Ons doel is om de zorg toegankelijk en van goede kwaliteit te houden, terwijl we tegelijkertijd de kosten beheersbaar houden. Dit vraagt om een bewuste en doelmatige inzet van middelen, met oog voor zowel de behoeften van inwoners als de houdbaarheid van het systeem.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Binnen het zorgdomein moet beter gestuurd worden en daarbij betrekken we goede en bewezen voorbeelden uit andere gemeenten die lokaal toepasbaar zijn.

◆ Gemeentelijke taken

Koers en doelen

Wij nemen een stevige en duidelijke houding aan richting het Rijk als het gaat om de financiering van gemeentelijke taken. Gemeenten moeten voldoende middelen krijgen om de wettelijke taken goed en verantwoord uit te kunnen voeren.

Ons uitgangspunt is helder: nieuwe of uitgebreidere taken moeten gepaard gaan met passende financiële middelen. Alleen zo kunnen wij de kwaliteit van onze dienstverlening waarborgen en voorkomen dat tekorten op lokaal niveau ontstaan.

Met als doel voldoende betaald te krijgen voor de taken die we uitvoeren ("geen taken zonder knaken")

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij verwachten dat het college de gemeenteraad en inwoners tijdig en transparant meeneemt in de gevolgen van wijzigingen in landelijke wet- en regelgeving, zoals de aanpassingen binnen de Wmo per 1 januari 2028, zodat de gemeente zich goed kan voorbereiden en waar nodig tijdig kan bijsturen.

◆ Dienstverlening

Koers en doelen

Dienstverlening organiseren we zo veel mogelijk lokaal, binnen Kaag en Braassem. We en willen deze aanpak verder verbreden en versnellen. Door dichtbij inwoners te blijven, zorgen we voor toegankelijkheid, korte lijnen en maatwerk.

Ons doel is dat inwoners zich gezien, gehoord en geholpen voelen. Dit vraagt om een persoonlijke benadering, duidelijke processen en een dienstverlening die aansluit bij de behoeften van inwoners en ondernemers.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. De dienstverlening op het gebied van werk en inkomen komt beschikbaar op een locatie binnen Kaag en Braassem.
2. Wij geven het college opdracht om de 'Participatiewet in balans' zo snel mogelijk door te voeren, zodat ondersteuning beter aansluit bij de praktijk en de behoeften van inwoners.
3. Op de beginpagina van de gemeentelijke website komt een duidelijke en laagdrempelige knop "Ik heb hulp nodig", die inwoners direct leidt naar een overzichtspagina waar zij eenvoudig kunnen aangeven op welk terrein zij hulp zoeken (zoals zorg, mentale ondersteuning, vergunningen, werk of financiën).
4. Wij vragen het college om aanvraagprocedures waar mogelijk te vereenvoudigen, binnen de kaders van de wet, zodat inwoners sneller en makkelijker toegang krijgen tot dienstverlening.

◆ Samenwerking in de keten

Koers en doelen

Wij willen de samenwerking binnen de keten verder versterken, zodat er een hechte en goed functionerende samenwerking ontstaat tussen gemeente, partners en inwoners. Door de verbinding te verbeteren, voorkomen we dat inwoners tussen wal en schip vallen en zorgen we voor tijdige en passende ondersteuning.

Ons doel is een samenhangend netwerk waarin partijen elkaar versterken, signalen tijdig worden gedeeld en inwoners centraal staan bij de aanpak van maatschappelijke vraagstukken.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij geven het college opdracht om te onderzoeken op welke manieren inwoners zelf een actievere rol kunnen vervullen binnen de keten, bijvoorbeeld door taken of initiatieven over te nemen waar dat passend en wenselijk is, zodat de eigen kracht en betrokkenheid van inwoners beter wordt benut.

Programma 3 Ruimte en leefomgeving

Thema Wonen

Inleiding

De woningmarkt staat onder druk. Vooral voor sociale huur, betaalbare koop en middenhuur zijn er te weinig woningen. Tegelijk zijn er veel verschillende groepen die op zoek zijn naar een passende woning.

Binnen de gemeente wordt er gewerkt aan verschillende projecten en initiatieven om meer woningen toe te voegen. Deze projecten versterken onze kernen en zorgen dat dorpen ook in de toekomst leefbaar blijven.

◆ Wonen en bouwen

Koers en doelen

Wij verscherpen de huidige koers. Daarbij blijft de evenwichtige verdeling tussen woningsegmenten het uitgangspunt: 30% sociaal, 40% midden en 30% hoger segment. Maar om het aandeel sociale huur daadwerkelijk te realiseren, gaan we het vereveningsfonds actief inzetten en bekijken we hoe dit instrument nog effectiever kan worden benut om 40% sociale huur bij projecten mogelijk te maken.

Wonen, infrastructuur en verkeersveiligheid beschouwen wij nadrukkelijk in samenhang. Nieuwe woningbouwprojecten moeten passen binnen een veilige en goed bereikbare leefomgeving. Tegelijkertijd willen we de ingezette lijn vanuit de dorpsvisies, als onderdeel van de Omgevingsvisie, niet alleen vasthouden maar ook versnellen, zodat plannen sneller tot uitvoering komen en beter aansluiten bij de lokale behoeften.

Om de doorstroming op de woningmarkt te verbeteren, richten we ons bij nieuwbouw nadrukkelijk op de juiste woningtypen en -vormen. Dit betekent dat we meer aandacht geven aan woningen die aansluiten bij de vraag van starters, jongeren en ouderen, zodat inwoners binnen de gemeente een passende volgende stap in hun wooncarrière kunnen maken.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij onderzoeken of het vereveningsfonds breder en effectiever kan worden ingezet om woningbouwdoelen te ondersteunen.
2. Rekening houdend met de conclusies en aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek, stimuleren we de realisatie van meer woningen voor jongeren en ouderen (doorstromers).
3. Om nieuwbouw en beleid beter te laten aansluiten op de vraag, brengen we de actuele woonwensen van inwoners in kaart.
4. Door aangepaste huurvormen die verhuisbewegingen aantrekkelijker maken bevorderen we de doorstroming.
5. Wij creëren meer ruimte voor woonunits voor starters, jongeren en statushouders, passend binnen de bestaande omgeving.
6. Waar mogelijk laten we processen parallel verlopen, zoals onderzoeken en vergunningverlening, zo versnellen we de woningbouw.
7. Om te zorgen dat initiatiefnemers beter weten waar zij aan toe zijn, zorgen we voor meer voorspelbaarheid in de uitkomsten van processen.
8. Wij onderzoeken waar hoogbouw tot circa zes lagen ruimtelijk passend is, brengen deze locaties in kaart en leggen deze ter besluitvorming voor aan de raad.
9. Door de inzet van een doorstroomcoach worden inwoners actief begeleid bij het vinden van een passende woning.
10. Het Hertogspark in Rijpwetering en Oud Ade benaderen we als een integraal plan, waarin wonen, onderwijs, sport en opvang samenkomen, waarbij de gemeente faciliteert en initiatieven vanuit verenigingen, scholen en inwoners ondersteunt.
11. Nieuwbouw is primair voor de eigen behoefte, waarbij we waarborgen dat de woningbouw niet ten koste gaat van parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in de bestaande omgeving.
12. Wij geven actief opvolging aan de uitkomsten van dorpsvisies zoals opgenomen in de Omgevingsvisie.

◆ Wonen bijzondere doelgroepen

Koers en doelen

Wij gaan aan de slag met de Woonzorgvisie 2025–2030. Deze visie geeft richting aan de ontwikkeling van wonen en zorg, waarbij we inspelen op de veranderende behoeften van inwoners en de toenemende vraag naar passende woonvormen met zorg en ondersteuning.

Ons doel is om voldoende geschikte woningen te realiseren voor inwoners met een zorgvraag, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig en in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. Daarbij zetten we in op flexibiliteit, nabijheid en het benutten van bestaande mogelijkheden.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Waar uit onderzoek blijkt dat dit mogelijk en wenselijk is, benutten we leegstaande panden om bij te dragen aan de doelstellingen uit de Woonzorgvisie, bijvoorbeeld door deze te herbestemmen tot passende woonzorgvoorzieningen.
2. Wij vergemakkelijken de realisatie van mantelzorgwoningen, zodat inwoners op een laagdrempelige manier zorg kunnen verlenen aan naasten in hun directe omgeving.

◆ Scheve huisjes

Koers en doelen

Wij zetten specifiek in op het realiseren van zogenoemde 'scheve huisjes'. Deze woonvorm biedt passende oplossingen voor inwoners met een specifieke woon- en zorgbehoefte en draagt bij aan diversiteit in het woningaanbod.

Ons doel is om met deze woonvorm in te spelen op de vraag naar kleinschalige, flexibele en passende woonoplossingen.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij vragen het college om vóór 1 november 2026 een voorstel aan de raad voor te leggen met twee mogelijke locaties voor de realisatie van 'scheve huisjes', inclusief een zorgvuldig onderbouwd afwegingskader.
2. Daarbij richten we ons in eerste instantie op de alternatieve locaties die door inwoners van Nieuwe Wetering zijn aangedragen om het draagvlak en de betrokkenheid vanuit de samenleving te versterken.

◆ Huisvesting arbeidsmigranten

Koers en doelen

Wij willen blijven werken als het gaat om passende huisvesting voor arbeidsmigranten. Daarbij streven we naar een evenwichtige aanpak, waarin enerzijds ruimte wordt geboden voor de huisvesting die nodig is voor de lokale economie en anderzijds de leefbaarheid binnen onze kernen geborgd blijft.

Ons doel is om inzicht en grip te houden op het aantal arbeidsmigranten en de bijbehorende huisvesting, zodat deze in balans blijft met de draagkracht van onze dorpen en voorzieningen.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Er wordt inzichtelijk gemaakt hoeveel arbeidsmigranten binnen onze gemeente nodig zijn om de vergunningverlening hierop te baseren, inclusief het vaststellen van een maximum. Het college rapporteert hierover periodiek aan de gemeenteraad.
2. Om het inzicht in aantallen en verblijfssituaties van arbeidsmigranten te vergroten, onderzoeken we de invoering van logiesbelasting voor arbeidsmigranten die niet zijn ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP).

◆ Asielopvang en spreidingswet

Koers en doelen

Wij leveren onze bijdrage aan de uitvoering van de Spreidingswet, in samenwerking met de gemeente Nieuwkoop. Daarbij kiezen wij voor een aanpak die past bij de schaal en draagkracht van onze gemeente.

Ons uitgangspunt is dat opvang zorgvuldig, beheersbaar en in balans met de omgeving wordt gerealiseerd. Daarom richten wij ons op een opvanglocatie buiten het dorpsgebied, in het grensgebied tussen beide gemeenten. Zo combineren we onze verantwoordelijkheid met aandacht voor leefbaarheid en draagvlak.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Onze inzet is de realisatie van één opvanglocatie met voldoende omvang, zodat de opvang van asielzoekers efficiënt, beheersbaar en kwalitatief goed georganiseerd kan worden.

◆ Recreatieparken

Koers en doelen

Wij blijven vasthouden aan de handhaving op recreatieparken. Daarbij hanteren wij als uitgangspunt dat gebruik plaatsvindt overeenkomstig de geldende bestemming en regels.

Ons doel is om duidelijkheid en handhaafbaarheid te behouden, zodat recreatieparken hun functie blijven vervullen zoals bedoeld, met behoud van kwaliteit en leefbaarheid in de omgeving.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij zorgen voor passende en consequente handhaving op permanente bewoning, zodat gebruik in lijn blijft met de geldende bestemming.

◆ Omgevingsplan

Koers en doelen

Ons doel is één integraal Omgevingsplan voor de gehele gemeente. Dit plan vormt het juridische en inhoudelijke kader voor de fysieke leefomgeving en brengt bestaande regels samen in één overzichtelijk en samenhangend geheel.

Ons doel is een duidelijk, actueel en werkbaar Omgevingsplan dat bijdraagt aan een goede ruimtelijke ordening, met oog voor leefbaarheid, economische vitaliteit en de kwaliteit van de dorpskernen. Daarbij hechten wij in het bijzonder waarde aan het versterken van vitale dorpskernen, waar ruimte blijft voor winkels en sociale ontmoetingsplekken.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij vragen het college om vóór het einde van 2026 een plan van aanpak voor het Omgevingsplan ter informatie aan de raad voor te leggen, zodat de voortgang en aanpak inzichtelijk zijn.
2. Om de leefbaarheid en ontmoetingsfunctie in de kernen te behouden, zetten we binnen het Omgevingsplan nadrukkelijk in op het versterken van vitale dorpskernen en het behouden van winkels en sociale ontmoetingsplekken.

Thema Braassemerland

Koers en doelen

Voor de ontwikkeling van Braassemerland is een sluitende grondexploitatie (grex) het uitgangspunt. Tegelijkertijd sturen wij op een zorgvuldige ontwikkeling met een minimaal noodzakelijk aantal woningen en zo min mogelijk extra belasting voor de leefomgeving.

Wij houden vast aan de gemaakte afspraken over bouwhoogtes, waaronder hoogbouw tot maximaal zes lagen met kap, en zorgen voor de realisatie van passende voorzieningen binnen het gebied. Daarbij kiezen wij nadrukkelijk niet voor een villawijk, maar voor een gemengde wijk met diverse woonvormen en een zo groot mogelijk aandeel sociale en betaalbare woningen.

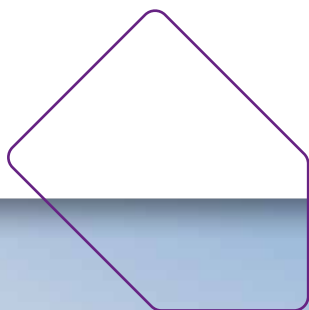
Het behoud van bestaand groen en water, zoals poelen en landschappelijke structuren, vormt een belangrijk uitgangspunt bij de verdere ontwikkeling.

Ons doel is om een toekomstbestendige en evenwichtige wijk te realiseren die past bij Kaag en Braassem: groen, gemengd en leefbaar, met ruimte voor onderwijs, kinderopvang, zorgvoorzieningen en kleinschalige horeca bij de tweede sluis. Hierbij maken we bewuste keuzes die recht doen aan zowel het verleden als de toekomstige behoeften van de gemeente.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Er wordt een raadscommissie Braassemerland ingericht.
2. Het college legt jaarlijks prognoses en risico's voor aan de raad en heeft frequente afstemming met de raadscommissie Braassemerland over koerskeuzes.
3. Op zo kort mogelijke termijn voeren we een onafhankelijk onderzoek uit naar een alternatieve ontsluiting van Braassemerland, in de pas lopend met de gebiedsontwikkeling in relatie tot de te realiseren voorzieningen. Bij het onderzoek betrekken we in ieder geval het Noordeinde (met doorsteek naar de Floraweg) en de Noorderhemweg. De onderzoeksvraag moet worden afgestemd met de raadscommissie Braassemerland. In het onderzoek worden de kosten voor ontwikkelingen buiten het plangebied meegewogen.
4. We onderzoeken of we door het realiseren van autoluwe wijken de infrakosten en verkeersbelasting kunnen drukken.
5. Wij borgen een sluitende grondexploitatie en sturen actief op het beperken van de belasting van de leefomgeving binnen de gebiedsontwikkeling.
6. Wij passen de afspraken over bouwhoogtes, waaronder maximaal zes lagen met kap, consequent toe in de verdere planvorming en besluitvorming.
7. Wij realiseren tijdig passende voorzieningen, zoals onderwijs, kinderopvang en zorg, zodat deze gelijke tred houden met de gebiedsontwikkeling.
8. Wij sturen actief op een gemengde wijkopbouw met een zo groot mogelijk aandeel sociale en betaalbare woningen, in plaats van een eenzijdige villawijk.
9. Daar waar mogelijk behouden we bestaand groen en water en integreren deze als kwaliteit in het ontwerp van de wijk.

Thema Mobiliteit

Inleiding

Goede bereikbaarheid van onze dorpen en de regio is belangrijk om prettig te wonen en werken in Kaag en Braassem. Tegelijk neemt het aantal auto's ieder jaar toe. Dit komt door de groei van het aantal woningen en doordat het openbaar vervoer in sommige kernen geen goed alternatief is.

Die groei zorgt voor meer druk op onze wegen. Dat merkt je in de doorstroming, maar ook in de bereikbaarheid van de gemeente. Daarnaast neemt door de toename van verkeer ook de druk op de verkeersveiligheid toe.

◆ Bereikbaarheid

Koers en doelen

Wij zetten in op de bereikbaarheid en ontsluiting van onze dorpen, met extra aandacht voor de bereikbaarheid van wijken bij nieuwbouw en verdichting. Een goede ontsluiting is essentieel voor de leefbaarheid en veiligheid binnen onze gemeente.

Daarnaast zetten wij in op het verbeteren van de dienstverlening en bereikbaarheid van het openbaar vervoer, zodat inwoners zich op een toegankelijke en duurzame manier kunnen verplaatsen. Parkeren beschouwen wij hierbij als een integraal onderdeel van het bereikbaarheidsbeleid, zowel in bestaande gebieden als bij nieuwe ontwikkelingen.

Ons doel is een goed bereikbare gemeente waarin wonen, werken en verplaatsen in balans zijn, met passende oplossingen voor zowel infrastructuur, openbaar vervoer als parkeren.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij vragen het college te onderzoeken hoe, binnen de invloedssfeer van de gemeentekleinschalig en door de gemeente gefaciliteerd openbaar vervoer kan worden versterkt.
2. De financiële bijdrage van de provincie Zuid-Holland (PZH) voor verkeersverbeteringen wordt ingezet voor Leimuiden.
3. Voor de verkeerssituatie op Kaageiland maakt het college een plan van aanpak, gericht op verbetering van veiligheid en bereikbaarheid.
4. Om tijdig bij te kunnen sturen waar nodig, monitoren we de verkeersontwikkelingen op de N207 en N446 in relatie tot de realisatie van de Gnephoeek.
5. Wij vragen het college om onderzoek te doen naar de inzet van een buurtbus om de ov- verbindingen met Schiphol, Leiden en Alphen te verbeteren.
6. Verkeersvisies per dorp worden opgenomen als onderdeel van het hoofdstuk Mobiliteit in de omgevingsvisie.

◆ Verkeersveiligheid

Koers en doelen

Wij zetten in op het vergroten van de verkeersveiligheid in de gehele gemeente, met nadrukkelijke aandacht voor veilige wandel- en fietsroutes en de verkeerssituatie op bedrijventerreinen. Een veilige inrichting van de openbare ruimte vormt een basisvoorwaarde voor een leefbare en toegankelijke gemeente.

Ons doel is om in alle dorpen een snelheidslimiet van 30 km/u in te voeren, met uitzondering van enkele hoofdwegen. Deze aanpassingen worden zoveel mogelijk doorgevoerd bij natuurlijke vervangingsmomenten en herinrichtingen, zodat dit efficiënt en toekomstbestendig gebeurt.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij stellen dorpsplannen op, inclusief een mobiliteitsvisie, waarin aandacht is voor knelpunten in de infrastructuur en waarin onder andere onderzoek wordt gedaan naar een tweede ontsluiting van Woubrugge.
2. Het college onderzoekt welke maatregelen mogelijk zijn om de overlast en onveilige situaties rondom het gebruik van fatbikes te beperken.
3. Wij vragen het college om een concreet plan op te stellen voor het verbeteren van de verkeersveiligheid rondom scholen en IKC's.
4. Waar dit veilig mogelijk is erkennen we het gebruik van zogenoemde 'olifantenpaadjes' en nemen deze mee in de (her)inrichting van de openbare ruimte.
5. Om de verkeersveiligheid te vergroten, blijven we ons inzetten voor het weren van landbouwverkeer door de dorpen, met name in Leimuiden.
6. Bij de renovatie van wegen hanteren wij als uitgangspunt dat, waar dit mogelijk en veilig is, een gescheiden fietspad van de rijbaan wordt gerealiseerd.
7. Bij nieuwbouwprojecten is parkeren op eigen terrein het uitgangspunt; bij appartementencomplexen zetten wij in op parkeergarages, zodat meer ruimte ontstaat voor groen en een veilige openbare ruimte.
8. Wij nemen gerichte maatregelen om de verkeersveiligheid te verbeteren en sluipverkeer te beperken in Rijnsaterwoude en Leimuiden, met bijzondere aandacht voor de invloed van de N207.

Thema Economische ontwikkelingen

Inleiding

Kaag en Braassem is een actieve en ondernemende gemeente. We hebben glastuinbouw- en landbouwgebieden, bedrijventerreinen en een sterke recreatieve sector. Die willen we verder ontwikkelen op een manier die ook in de toekomst duurzaam en aantrekkelijk blijft.

Daarbij zien we wel uitdagingen. De land- en tuinbouw verandert en vraagt om innovatie en een overstap naar duurzame energie. Ook willen we een aantrekkelijke plek zijn voor ondernemers en bedrijven. Dat vraagt om voldoende ruimte en om duidelijk en voorspelbaar beleid vanuit de gemeente.

◆ Tuinbouw

Koers en doelen

Wij bestendigen de huidige koers zoals vastgelegd in het gebied Baan-Sotaweg en blijven inzetten op het faciliteren van agrarische ondernemers binnen onze gemeente. In een tijd waarin landelijke ontwikkelingen en regelgeving veel invloed hebben op de sector, vinden wij het van belang dat ondernemers lokaal worden ondersteund.

Ons doel is dat agrarische ondernemers steun, duidelijkheid en ruimtelijke zekerheid ervaren. Hiermee dragen we bij aan een toekomstbestendige agrarische sector die past bij het karakter en de economie van onze gemeente.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij vragen het college om onderzoek te doen naar mogelijke locaties voor nieuwe tuinbouwgebieden en/of de uitbreiding van bestaande gebieden, zodat de sector zich op een verantwoorde en toekomstgerichte manier kan ontwikkelen.

◆ Flora-Geestweg

Koers en doelen

Wij gaan door met het proces zoals dat is ingezet voor het gebied Flora-Geestweg, met als doel te komen tot een toekomstbestendige en economisch vitale ontwikkeling van het gebied.

Daarbij blijven wij inzetten op het faciliteren van agrarische ondernemers, zodat zij – juist in het licht van landelijke ontwikkelingen – kunnen rekenen op steun, duidelijkheid en ruimtelijke zekerheid. Een goed vestigingsklimaat en perspectief voor ondernemers staan hierbij centraal.

Ons doel is een gebied te ontwikkelen waarin economische activiteit en ruimtelijke kwaliteit in balans zijn, met ruimte voor ondernemers die willen investeren in de toekomst

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij vragen het college om zo spoedig mogelijk een integrale visie voor het gebied Flora-Geestweg op te stellen, waarin de toekomstige ontwikkeling van het gebied in samenhang wordt uitgewerkt.
2. Wij zorgen ervoor dat ondernemers die willen doorgaan extra ondersteuning en duidelijkheid krijgen, met oog voor een aantrekkelijk en toekomstbestendig vestigingsklimaat.
3. Wij houden als gemeente regie op het proces, zodat samenhang, voortgang en belangen zorgvuldig worden bewaakt.

◆ Landbouw

Koers en doelen

Wij bestendigen de huidige koers en blijven agrarische ondernemers ondersteunen bij de transitie naar een toekomstbestendige bedrijfsvoering. In een veranderend landschap is het essentieel dat ondernemers voldoende perspectief en duidelijkheid hebben om weloverwogen keuzes te maken.

Daarom stellen wij een integrale visie op voor het veranderende buitengebied. Deze visie biedt eigenaren en ondernemers vroegtijdig inzicht in de (toekomstige) gebruiksmogelijkheden en geeft richting aan ontwikkelingen in het gebied.

Daarnaast erkennen wij de belangrijke rol van boeren als voedselproducenten en zetten wij in op het faciliteren van korte ketens, zodat voedselveiligheid en voedselzekerheid worden versterkt en de verbinding tussen producent en consument wordt vergroot.

Ons doel is om meer grip en inzicht te krijgen in de ontwikkelingen binnen het buitengebied, zodat we gericht kunnen sturen op een toekomstbestendige en vitale landbouwsector.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij richten de vergunningverlening zo in dat deze ondersteunend is aan ontwikkeling en innovatie binnen de landbouw, en niet primair gericht op sanering.
2. Wij vragen het college om beleid op te stellen voor leegkomende agrarische bebouwing in het buitengebied, zodat herbestemming en nieuwe functies op een zorgvuldige en toekomstgerichte manier worden begeleid.

◆ Recreatie en toerisme

Koers en doelen

Op het gebied van recreatie en toerisme werken we verder door te kiezen voor groene en recreatieve impulsen. Daarbij bouwen we voort op de kwaliteiten van onze ondernemers en onze gemeente, zoals het landschap, het water en de dorpskernen.

Ons doel is om de recreatieve waarde van Kaag en Braassem te vergroten, zowel voor inwoners als bezoekers. Door natuur, water en voorzieningen beter toegankelijk en beleefbaar te maken, dragen we bij aan leefbaarheid, gezondheid en een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij stimuleren de ontwikkeling en het onderhoud van fietspontjes, wandelpaden, groen en natuur rondom de dorpen, zodat inwoners en bezoekers de omgeving optimaal kunnen benutten.
2. Door het verbeteren van toegangspunten en verblijfsplekken maken we het water beter bereikbaar en beleefbaar.
3. Samen met Stichting Kaag en Braassem Promotie faciliteren we een lokale recreatietafel waarin kennis en initiatieven uit verschillende sectoren worden samengebracht.
4. Wij vragen het college om de locaties van rustbankjes en vuilnisbakken langs wandelroutes opnieuw te beoordelen, zodat deze beter aansluiten bij het gebruik en de behoeften van recreanten.
5. Wij laten onderzoeken hoe openbare toiletten beter gefaciliteerd kunnen worden, in samenwerking met lokale ondernemers.

◆ Economie en bedrijventerreinen

Koers en doelen

Het verder versterken van het ondernemingsklimaat in Kaag en Braassem is ook een belangrijk aandachtspunt. Een sterke lokale economie draagt bij aan werkgelegenheid, innovatie en de leefbaarheid van onze gemeente.

Daarbij hebben wij extra aandacht voor bedrijven die zorgen voor lokaal en maatschappelijk waardevol werk. Deze bedrijven vormen een belangrijk onderdeel van onze gemeenschap en verdienen ondersteuning en ruimte om zich te ontwikkelen.

Ons doel is om de kennis, expertise en kracht van lokale ondernemers beter te benutten en te versterken, zodat zij optimaal kunnen bijdragen aan de economische en sociale ontwikkeling van de gemeente.

Wij zetten stevig door op de realisatie van het bedrijvenpark A4. Hiermee creëren wij duurzame ruimte voor werkgelegenheid en versterken wij de economische positie van onze gemeente.

Tegelijkertijd blijven wij onze ondernemers actief ondersteunen door in te zetten op toegankelijke dienstverlening, praktische hulp en een grotere zichtbaarheid van het aanbod aan ondersteuning. Een goed ondernemingsklimaat vraagt om duidelijke informatie en korte lijnen.

Ons doel is tweeledig: het realiseren van toekomstbestendige werkgelegenheid én het bieden van eenvoudige, laagdrempelige ondersteuning voor ondernemers, zodat zij optimaal kunnen functioneren en groeien.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Samen met regiogemeenten stellen we een gezamenlijke toekomstvisie op voor de economische ontwikkeling in de regio, waarin nadrukkelijker kansen worden benut voor lokale ondernemers en samenwerking wordt versterkt.
2. Wij richten een toegankelijk bedrijvenloket in, met lokale kennis en expertise, waar ondernemers terecht kunnen voor informatie, advies en praktische ondersteuning, zodat snel en effectief passende oplossingen kunnen worden geboden.

◆ Grondzaken

Koers en doelen

We zetten in op Actief grondbeleid, waarbij een dorps- of gebiedsvisie als randvoorwaardelijk en richtinggevend kader dient. Door deze samenhang tussen ruimtelijke visie en grondbeleid kunnen wij gericht sturen op ontwikkelingen binnen de gemeente.

Ons doel is om actief regie te houden op grondposities, zodat wij ontwikkelingen mogelijk maken die bijdragen aan de gewenste ruimtelijke en maatschappelijke opgaven van Kaag en Braassem.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij passen actief grondbeleid selectief toe en alleen in situaties waarin dit minimaal budgetneutraal kan worden uitgevoerd, zodat financiële risico's beheersbaar blijven.

Thema **Energietransitie en afval**

Inleiding

Duurzaamheid speelt een rol in alles wat we doen als gemeente. Het gaat niet alleen om energie opwekken en besparen, maar ook om onderwerpen als afval, circulair bouwen, mobiliteit en omgaan met klimaatverandering. In dit onderdeel richten we ons op energietransitie en afval. De andere onderwerpen komen terug bij de thema's wonen, mobiliteit en klimaatadaptatie.

Nederland wil in 2050 klimaatneutraal zijn. Wat dit betekent voor Kaag en Braassem hebben we vastgelegd in de Lokale Energiestrategie (LES, juni 2024). Hierin staat waar we als gemeente aan werken en welke doelen we hebben.

Tot 2030 ligt de nadruk op het besparen van energie. Wat je niet gebruikt, hoeft je ook niet op te wekken. Daarom zetten we sterk in op isolatie van woningen en gebouwen. Hiervoor hebben we een subsidieregeling, als onderdeel van het Nationaal Isolatieprogramma.

Daarnaast moeten we energie duurzaam opwekken

◆ **Besparen van energie**

Koers en doelen

Wij kiezen onze eigen koers en verantwoordelijkheid zoals vastgelegd in de Lokale Energiestrategie (LES) en intensiveren onze inzet om woningen en gebouwen sneller en op grotere schaal te verduurzamen. Daarbij richten wij ons nadrukkelijk op maatregelen die direct bijdragen aan het terugdringen van energieverbruik, zoals isolatie, energiebewust gedrag en de inzet van slimme energiesystemen.

Daarnaast zetten wij sterker in op het benutten van subsidiemogelijkheden om deze verduurzaming te versnellen en toegankelijk te maken.

Ons doel is om de energietransitie haalbaar en betaalbaar te maken voor een zo groot mogelijke groep inwoners, zodat iedereen kan meedoen en profiteren van lagere energielasten en een duurzamere leefomgeving.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij zetten energiecoaches actiever in, met een duidelijke opdracht, en zorgen voor heldere communicatie richting inwoners over beschikbare subsidies en ondersteuning.
2. Wij laten onderzoek doen naar nieuwe technieken voor energiebesparing, zoals warmteopslag, om innovatieve oplossingen te verkennen en toe te passen.
3. Wij werken een warmteprogramma uit gericht op het stimuleren van de overstap van aardgas naar alternatieve bronnen en stellen wijkuitvoeringsplannen op, waarbij inwoners tijdig en duidelijk worden geïnformeerd.
4. Wij faciliteren en stimuleren de ontwikkeling van kleinschalige, innovatieve energiesystemen binnen de gemeente.
5. Duurzaamheidsverenigingen blijven we actief betrekken bij de energietransitie, zodat kennis, draagvlak en initiatief vanuit de samenleving optimaal worden benut.

◆ Opwekken van energie

Koers en doelen

Wij blijven tegen de plannen van de provincie voor de plaatsing van windturbines van 245 meter hoog in het Groene Hart. Tegelijk hebben wij een eigen koers en verantwoordelijkheid zoals vastgelegd in de Lokale Energiestrategie (LES), waarbij wij onze inzet intensiveren om invulling te geven aan de energieopgave op een manier die past bij onze gemeente.

Daarbij hanteren wij duidelijke uitgangspunten. Wij kiezen voor windturbines met een hoogte die past binnen de regionale maat, met een maximum van circa 90 tot 140 meter, en geven – waar passend – de voorkeur aan meerdere kleinere windturbines boven enkele zeer hoge exemplaren. Wij onderkennen dat dit een groter ruimtebeslag kan vragen en vinden het daarom belangrijk dat inwoners hierin nadrukkelijk worden betrokken.

Voor zonne-energie geldt dat er geen draagvlak is voor grootschalige zonneweiden, maar wel voor zon op daken, boven parkeerplaatsen en langs infrastructuur. Daarnaast blijven wij actief zoeken naar alternatieve en innovatieve vormen van energieopwekking.

Ons doel is om de regie in eigen hand te houden door op een passende manier te voldoen aan de energieopgave. Daarbij intensiveren wij ook de bestuurlijke afstemming, lobby en beïnvloeding richting provincie en regio, zodat wij lokaal kunnen blijven sturen op de uitvoering van de LES.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij geven het college opdracht om een richtinggevend kader op te stellen voor participatie bij grootschalige energieopwekking, zodat inwoners op een duidelijke en betekenisvolle manier worden betrokken.
2. Wij zorgen ervoor dat de opbrengsten van windenergie in belangrijke mate ten goede komen aan de inwoners, bijvoorbeeld via lokale participatie of financiële opbrengsten.
3. Wij waarborgen een veilige en gezonde fysieke leefomgeving, waarbij effecten zoals geluid, slagschaduw en externe veiligheid aantoonbaar binnen de geldende gezondheidsnormen blijven.
4. Wij onderzoeken of een centrale mestvergistingsinstallatie kan bijdragen aan duurzame energieopwekking binnen de gemeente.
5. Wij laten onderzoeken of bij een eventuele sluis in Braassemerland mogelijkheden bestaan voor rendabele waterkrachtopwekking.
6. Wij blijven actief ontwikkelingen volgen op het gebied van alternatieve energiebronnen en toetsen de haalbaarheid daarvan voor toepassing in Kaag en Braassem.

◆ Netcongestie en energieopslag

Koers en doelen

Wij spannen ons maximaal in om, samen met betrokken partijen, de problematiek rondom netcongestie aan te pakken. De beperkte capaciteit van het elektriciteitsnet vormt een groeiende belemmering voor woningbouw, economische ontwikkeling en de energietransitie.

Ons doel is tweeledig: enerzijds bijdragen aan de stabiliteit en verruiming van de netcapaciteit, en anderzijds voorkomen dat inwoners en ondernemers worden geconfronteerd met verstoringen of beperkingen in aansluitmogelijkheden. Door tijdig te anticiperen en actief samen te werken, willen wij de gevolgen van netcongestie zo veel mogelijk beperken.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij onderzoeken en stimuleren de toepassing van slimme energiesystemen en energieopslag, zodat vraag en aanbod beter op elkaar worden afgestemd.
2. Wij reserveren binnen de gemeente fysieke ruimte voor verdeelstations.
3. Bij nieuwe bouwprojecten houden we nadrukkelijk rekening met de beschikbaarheid van voldoende stroomcapaciteit en zorgen voor tijdige afstemming met netbeheerders.
4. Wij ondersteunen ondernemers bij de energietransitie en stimuleren samenwerking tussen bedrijven om gezamenlijk oplossingen te ontwikkelen.
5. Binnen het college van burgemeester en wethouders wordt een coördinerend portefeuillehouder energie aangewezen om regie en samenhang te versterken.
6. Wij stimuleren de ontwikkeling en toepassing van energieopslag bij grotere bedrijven om piekbelasting te verminderen.
7. Het opladen van vervoermiddelen in de openbare ruimte vanuit eigen terrein wordt mogelijk, mits de veiligheid gewaarborgd blijft.

◆ Afval

Koers en doelen

Wij houden vast aan het bestaande systeem van afvalinzameling en recycling. Daarbij zetten wij in op verdere optimalisatie en bewustwording, zodat afval steeds meer als grondstof wordt benut.

Ons doel is de transitie van afval naar grondstof te versterken. Door beter te scheiden, slimmer te verwerken en materialen opnieuw te gebruiken, dragen wij bij aan een circulaire economie en een duurzamere leefomgeving.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Samen met Cyclus blijven we actief werken aan het optimaliseren van afvalstromen, zodat hergebruik en recycling worden verbeterd.
2. Wij ontwikkelen de milieustraat door tot een grondstoffenhub, waar materiaalstromen niet alleen worden ingezameld, maar ook beschikbaar komen voor hergebruik, bijvoorbeeld voor circulair bouwen.
3. Wij onderzoeken hoe zwerfafval, met name PMD-afval, effectiever kan worden tegengegaan, onder andere door betere voorzieningen en bewustwording.
4. Wij laten onderzoek uitvoeren naar het nut en de mogelijkheden van luierscontainers, met als doel deze afvalstroom beter te scheiden en te verwerken.

Thema **Klimaatadaptatie, biodiversiteit, water, groen en bodem**

Inleiding

Water, bodem en groen zijn belangrijk voor een gezonde en leefbare omgeving. Ze helpen ons om beter om te gaan met het veranderende klimaat.

Door ruimte te geven aan water, de waterkwaliteit te verbeteren en te investeren in groen en biodiversiteit, versterken we onze omgeving. Dat zorgt voor betere opvang van water bij hevige regen, meer verkoeling op warme dagen en meer ruimte voor planten en dieren.

Het is belangrijk om deze onderwerpen samen te bekijken en aan te pakken. Alleen zo zorgen we voor een leefomgeving die ook in de toekomst prettig is voor mens en natuur.

◆ **Klimaatadaptatie**

Koers en doelen

Wij zetten vol in op vergroening zoals vastgelegd in de Omgevingsvisie en de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR 8.0). We versterken deze waar mogelijk. In een veranderend klimaat is het noodzakelijk om onze leefomgeving toekomstbestendig in te richten.

Ons doel is om verstening tegen te gaan en onze dorpen verder te vergroenen. Daarmee verminderen we hittestress, verbeteren we de wateropvang en versterken we de leefbaarheid en biodiversiteit binnen de gemeente.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij geven het college opdracht om een klimaatadaptatiestrategie op te stellen, gericht op concrete oplossingen voor de gevolgen van klimaatverandering.
2. Inwoners worden gestimuleerd om minimaal de helft van hun tuin te vergroenen, onder andere via voorlichting en passende ondersteuning.
3. Wij zetten in op het vervangen van harde oeverbescherming door natuurvriendelijke oevers waar dat mogelijk is en zoeken actief naar subsidiemogelijkheden om dit mogelijk te maken.
4. Om schaduwplekken te creëren en hittestress te verminderen realiseren we meer bomen en groen in wijken, zodat schaduw ontstaat en hittestress wordt verminderd.
5. Onderzoeken naar waar en hoe nieuwe parken kunnen worden aangelegd om groenstructuren te versterken.
6. Wij onderzoeken de mogelijkheid om aan te sluiten bij initiatieven zoals Singelpark XXL Leiden, gericht op het verbinden van dorpen met groene structuren.
7. Wij vergroenen speeltuinen, schoolpleinen en dorpscentra en onderzoeken innovatieve oplossingen zoals het concentreren of stapelen van parkeerplaatsen om meer ruimte voor groen te creëren.

◆ Water en bodem

Koers en doelen

Wij kiezen ervoor om actief samen te werken met de provincie en het hoogheemraadschap. Daarbij richten wij ons op het verbeteren van de waterkwaliteit, met respect voor de verantwoordelijkheden van de verschillende partijen.

Daarnaast stimuleren wij innovatie om de negatieve effecten van exoten in het water tegen te gaan. Hierbij nemen wij nadrukkelijk niet de verantwoordelijkheid over wanneer dit primair bij andere partijen ligt of wanneer dit niet passend is binnen het gemeentelijk budget.

Ons doel is om de kwaliteit van water en bodem te verbeteren en tegelijkertijd duidelijke rolverdeling en verantwoordelijkheid te waarborgen, zodat maatregelen effectief en duurzaam worden uitgevoerd.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Knelpunten in de kwaliteit van zwemwater worden in kaart gebracht, zodat gerichte maatregelen kunnen worden genomen om deze te verbeteren.
2. Wij zetten in op het vasthouden van water waar dat mogelijk is, bijvoorbeeld door de aanleg van wadi's, om wateroverlast te beperken en droogte tegen te gaan. Wij maken inzichtelijk waar en in welke mate riooloverstorten plaatsvinden en onderzoeken waar en hoe deze kunnen worden verminderd om de waterkwaliteit te verbeteren.

◆ Groen en biodiversiteit

Koers en doelen

Wij gaan werken aan zowel het uitbreiden van het groen als het beschermen en behouden van het bestaande groen binnen onze gemeente.

Wij benutten het beschikbare instrumentarium om groenontwikkelingen te stimuleren en tegelijkertijd de kwaliteit en diversiteit van het groen te waarborgen. Groen en biodiversiteit zijn essentieel voor een gezonde leefomgeving, klimaatbestendigheid en de aantrekkelijkheid van onze dorpen.

Ons doel is om de biodiversiteit te vergroten en tegelijkertijd een groene, leefbare en toekomstbestendige gemeente te behouden waarin natuur en leefomgeving elkaar versterken.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij planten voor ieder geboren kind een boom, waarmee we bijdragen aan vergroening en bewustwording bij inwoners.
2. Wij hanteren het uitgangspunt dat bij het verwijderen van één boom minimaal twee nieuwe bomen worden teruggeplant, zodat het groenareaal toeneemt.
3. Wij zetten in op het vergroenen van bedrijventerreinen, waarbij ondernemers actief worden gestimuleerd om hun omgeving groener en klimaatbestendiger in te richten.
4. Wij passen bij de aanplant van bomen de 10/20/30-regel toe, zodat de diversiteit toeneemt en bomen minder kwetsbaar zijn voor ziekten en plagen.
5. Bij vergunningverlening voor woningbouw hebben we aandacht voor natuurinclusief bouwen (groen en biodiversiteit)

Thema Openbare ruimte

Inleiding

De gemeente Kaag en Braassem werkt met één integrale aanpak voor projecten en het onderhoud van de openbare ruimte, zoals wegen, riolering, water, bruggen en groen.

De ambities staan in de Omgevingsvisie en zijn verder uitgewerkt in plannen zoals het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) en het LIOR. Deze plannen geven richting aan hoe we de openbare ruimte inrichten en onderhouden.

De openbare ruimte speelt ook een rol bij andere thema's, zoals klimaatadaptatie. Daarbij is vooral het vergroenen van de openbare ruimte belangrijk.

◆ Openbare ruimte

Koers en doelen

Wij zetten ons nadrukkelijk sterker in op het vergroenen van de openbare ruimte, inclusief tuinen en schoolpleinen, om bij te dragen aan een gezondere en klimaatbestendige leefomgeving zoals beschreven in LIOR 8.

Tegelijkertijd blijven wij werken aan een openbare ruimte en openbare gebouwen die toegankelijk en veilig zijn voor alle inwoners. Toegankelijkheid, gebruikskwaliteit en veiligheid vormen daarbij belangrijke uitgangspunten.

Ons doel is een groene, aantrekkelijke en toekomstbestendige openbare ruimte waarin inwoners zich prettig en veilig kunnen bewegen en verblijven.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij onderzoeken bij het vervangen van straatverlichting of het toepassen van zonnepanelen op lantaarnpalen mogelijk en doelmatig is.
2. Wij blijven investeren in de eigen gemeentelijke buitendienst en benutten actief de aanwezige lokale kennis en expertise op het gebied van groen en duurzaamheid in het beheer van de openbare ruimte.
3. Wij herzien de gemeentelijke parkeernota, zodat deze beter aansluit op actuele ontwikkelingen en de praktijk, en afwijkingen zoveel mogelijk worden voorkomen.

◆ Spelen

Koers en doelen

Wij zetten in op het behoud van het aantal speelplekken binnen de gemeente en streven waar mogelijk naar uitbreiding. Daarbij zorgen wij ervoor dat speelvoorzieningen leeftijdsgericht worden ingericht en goed aansluiten bij de behoeften en het karakter van de verschillende dorpen.

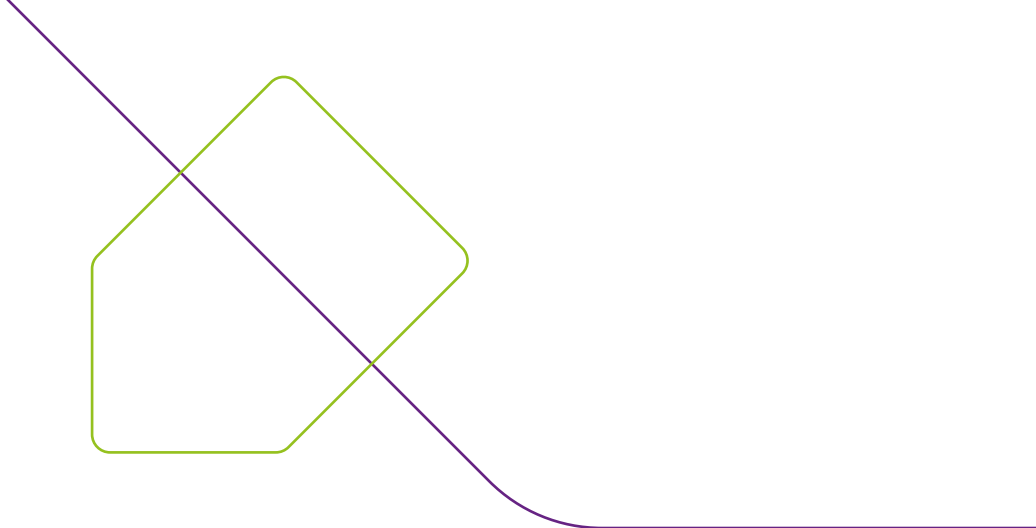
Ons doel is om voor alle kinderen aantrekkelijke, veilige en passende speelplekken te realiseren, waar zij zich kunnen ontwikkelen, bewegen en elkaar kunnen ontmoeten

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij verbeteren de toegankelijkheid van speeltuinen en speeltoestellen, zodat ook kinderen met een beperking hier optimaal gebruik van kunnen maken.

Paragrafen

◆ Financiën

Koers en doelen

Wij houden vast aan een goede balans tussen een financieel gezonde gemeente en het in stand houden van een passend voorzieningenniveau. Daarbij maken wij steeds bewuste keuzes waarin financiële haalbaarheid en maatschappelijke waarde met elkaar in evenwicht zijn.

Wij streven ernaar de lastendruk voor inwoners zo min mogelijk te laten stijgen en voorkomen waar mogelijk bovenmatige verhogingen. Tegelijkertijd erkennen wij dat de actuele financiële situatie bepalend is voor de keuzes die wij maken en de prioriteiten die wij stellen.

Ons doel is een financieel stabiele en toekomstbestendige gemeente, waarin noodzakelijke investeringen mogelijk blijven zonder dat dit leidt tot onnodige lasten voor inwoners.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij houden het eigen vermogen op peil, zodat noodzakelijke investeringen verantwoord kunnen worden gefinancierd.
2. Wij beoordelen bij de komende begrotingen in hoeverre aansluiting bij de Rijksraming voor lokale heffingen mogelijk en wenselijk is.
3. Wij brengen zowel noodzakelijke als wenselijke investeringen in beeld, zodat prioriteiten helder worden en keuzes goed onderbouwd kunnen worden gemaakt. Wij gaan actief op zoek naar subsidiemogelijkheden om onze ambities mogelijk te maken.

◆ Regio/verbonden partijen

Koers en doelen

Wij blijven een zelfstandige gemeente en versterken tegelijkertijd onze positie binnen de regio en richting andere bestuurslagen. Samenwerking is noodzakelijk om maatschappelijke opgaven effectief aan te pakken, maar gebeurt altijd vanuit een sterke eigen basis en met behoud van lokale autonomie.

Daarnaast zetten wij nadrukkelijk in op het versterken van public affairs, zodat wij als gemeente en raad beter in staat zijn onze belangen te behartigen richting regio, provincie, Rijk en Europa.

Ons doel is om de gemeenteraad steviger in positie te brengen, met meer grip op regionale samenwerking, betere informatievoorziening en een sterkere invloed op besluitvorming die onze gemeente raakt.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Wij verkennen hoe Europese ontwikkelingen en subsidiemogelijkheden structureel kunnen worden gevolgd en benut.
2. Wij stimuleren actieve participatie en dialoog tussen inwoners en Schiphol, zodat belangen en zorgen beter worden meegenomen.
3. Om gezamenlijke belangen te versterken, zoeken we actief samenwerking met kleinere gemeenten binnen de regio Holland Rijnland.
4. In een strategische agenda worden de gemeentelijke koers en de prioriteiten richting regio, provincie, Rijk en Europa vastgelegd.
5. De gemeenteraad wordt beter in positie gebracht bij regionale vraagstukken, door tijdige en volledige informatievoorziening en actieve betrokkenheid.

◆ Organisatie/bedrijfsvoering

Koers en doelen

Wij houden vast aan de huidige organisatiestructuur en bouwen voort op de stabiliteit en continuïteit die dit biedt. Tegelijkertijd blijven wij alert op ontwikkelingen die vragen om aanpassing of verbetering, zodat de organisatie toekomstbestendig blijft.

De ontwikkeling van het gemeentehuis en de huisvesting beschouwen wij daarbij in samenhang met de financiële situatie van de gemeente. Wij maken hierin bewuste keuzes, waarbij we investeren waar dat noodzakelijk is voor duurzaamheid en een goed werkklimaat voor medewerkers.

Ons doel is een efficiënte, flexibele en toekomstbestendige organisatie die haar taken effectief uitvoert en klaar is voor nieuwe ontwikkelingen, met aandacht voor zowel medewerkers als financiële haalbaarheid.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. Jaarlijks komt in een C&K de interne bedrijfsvoering en de ontwikkelingen binnen de organisatie aan de orde, inclusief de inzet en toepassing van nieuwe technieken en functionaliteiten.

◆ Digitale dienstverlening

Koers en doelen

Wij bestendigen de huidige koers en zetten daarbij nadrukkelijk in op slimme, veilige en menselijke dienstverlening. Digitalisering biedt kansen om processen te vereenvoudigen en de toegankelijkheid van gemeentelijke diensten te verbeteren, maar vraagt tegelijkertijd om aandacht voor privacy, veiligheid en persoonlijk contact.

Ons doel is om klantvriendelijke en toegankelijke (digitale) dienstverlening te bieden die inwoners ondersteunt en processen vereenvoudigt. Daarbij zorgen we dat digitale oplossingen logisch, begrijpelijk en voor iedereen goed te gebruiken zijn.

Middelen en instrumenten

Om deze koers te realiseren zetten wij de volgende middelen in:

1. De gemeentelijke website wordt grondig herzien, waarbij zowel functionaliteit als visueel ontwerp worden verbeterd, met als doel de website eenvoudiger, laagdrempeliger en gebruiksvriendelijker te maken voor alle inwoners.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Kaag en Braassem gehouden op 13 juli 2026.

de griffier,
T.P. Scherpenzeel

de voorzitter,
A. Heijstee-Bolt

Gemeente Kaag en Braassem

Westeinde 1

2371 AS Roelofarendsveen

T 071 332 72 72

I www.kaagenbraassem.nl